"چگونه ژورنال کلاب برگزار کنیم؟

ژورنال کلاب چهارچوب قابل انعطافی برای آموزش علوم پایه و مهارت‌های بالینی می‌باشد بیش از ۱۰۰ سال است که از ژورنال‌کلاب به عنوان یک روش آموزش در پزشکی استفاده می‌شود. اولین بنیانگذار ژورنال‌کلاب سر جیمز پاژت جراح انگلیسی است که در سال های ۵۴- ۱۸۳۵ در اتاق کوچکی در طبقه بالا یک نانوایی در نزدیکی بیمارستان بارتولومو در لندن با گروه کوچکی مطالعه دسته جمعی ژورنالها را شروع کرد، این روش به صورت کلاسیک اولین بار توسط سر ویلیام اسلر، درسال ۱۸۷۵ در دانشگاه مک گیل در مونترال کانادا و سپس در دانشگاه جان هاپکینز جهت آموزش دستیاران پزشکی به نحو فعال استفاده و از آن پس به عنوان چهار چوبی برای مطالعه آخرین تحقیقات پزشکی و بحث در مورد آن به کار گرفته شد.

ژورنال کلاب از آغاز تا کنون تغییرات زیادی کرده است. این روش در حال حاضر در تمام مراکز آموزش پزشکی و برنامه‌های آموزش دستیاران دیده می شود.

در ژورنال کلاب، مفاهیم تئوری به اقدامات عملی ربط داده شده ویادگیری بلند مدت تقویت می گردد.

در گذشته هدف از برگزاری ژورنال‌کلاب به روز کردن معلومات و اطلاعات شرکت کنندگان بود ولی در حال حاضر به عنوان روشی برای آموزش تفکر انتقادی، تشویق به انجام اقدامات بالینی بر مبنای روش Evidence- Based Medicine ، طراحی تحقیق، آمار زیستی واپیدمیولوژی بکار می رود.

یکی دیگر از اهداف برگزاری ژورنال‌کلاب میتواند ایجاد توان مکالمه و ارائه مقالات علمی به زبان انگلیسی باشد که در این حالت ژورنال‌کلاب به زبان انگلیسی برگزار می گردد.

مراحل برگزاری یک ژورنال کلاب:

۱- وجود برنامه درسی (Curriculum) مشخص: ابتدا باید یک برنامه درسی مشخص طراحی شود و سپس از ژورنال‌کلاب به عنوان وسیله دستیابی به اهداف آموزشی استفاده گردد.

۲- انتخاب یک گرداننده: گرداننده جلسه می‌تواند یک دستیار ارشد یا یک عضو هیأت علمی یا ترکیبی از هر دو نفر باشد. فرد گردا"نندهٔ براساس تبحر از نظر تخصص, توان مدیریت و هدایت جلسات (در جهت ایجاد طوفان فکری) انتخاب میشود.

۳- تعیین اهداف: قدم مهم بعدی مشخص کردن هدف ژورنال‌کلاب است. برای مثال این هدف میتواند به روز کردن اطلاعات یا ارتقای توان تفکر نقادانه باشد

۴- مرحله آمادگی ارائه دهندگان:(تعیین عنوان مقالات): عنوان مقالات برای مرور، ۲ تا ۳ هفته قبل از جلسه ژورنال کلاب انتخاب میگردد تا زمان کافی برای مرور مقالات وجود داشته باشد. انتخاب عنوان‌های جالب و مرتبط با مسائل شرکت کنندگان، بحث‌انگیز و مورد مجادله توصیه میشود.

در جایی که هدف به روز کردن اطلاعات باشد، بحث در مورد چند مقاله یا یک مقاله مروری توصیه می شود واگر هدف ارتقای توان تفکر نقادانه می باشد، تعداد مقالات کمتری انتخاب شده ولی با جزئیات بیشتری مورد بررسی قرار می گیرد.

در انتخاب مقالات ٬توجه به سطح اطلاعات قبلی شرکت کنندگان در آمار و اپیدمیولوژی اهمیت دارد.

ارائه دهندگان مقاله چند روز قبل از برگزاری ژورنال‌کلاب مقالات انتخاب شده را از نظر بحث، طراحی تحقیق، آنالیز داده ها، روایی و غیره مورد بررسی قرار دهند. ارائه دهندگان مقاله باید مطالعه بیشتری بر روی بحث‌هایی نظیر آمار و ... انجام داده و آمادگی لازم را کسب نمایند

۵- برنامه ریزی توسط مسئولین بخش:

الف- دعوت: از تمام اساتید علاقمند یا با تجربه در آن زمینه خاص دعوت شود.

ب- آماده سازی شرکت کنندگان: مقالات از قبل در اختیار شرکت کنندگان گذارده شود.

ج- مدیریت جلسه ژورنال کلاب:

*- توجه به چیده‌مان محل برگزاری: برای به حداکثر رساندن مشارکت شنوندگان با استفاده از روشهایی مثل نشستن دایره وار و برقراری تماس چشمی بین شرکت کنندگان توصیه می شود.

*- نظم: برای افزایش حضور شرکت کنندگان، برگزاری ژورنال‌کلاب باید به صورت منظم باشد تا همه بتوانند وقت خود را با آن تنظیم کنند.

*- تداوم: تداوم یک عامل مهم موفقیت ژورنال‌کلاب است .

۶- شرکت فعال دست اندرکاران بلند پایه ی آموزشی در ژورنال‌کلاب: برای مشخص شدن اهمیت ژورنال‌کلاب و ایجاد علاقه در شرکت کنندگان، شرکت فعال دست اندرکاران مانند رئیس بخش، سرپرست آموزش دستیاران، و نیز دستیار ارشد و حمایت آنها از این امر، اهمیت دارد.

۷- ارزشیابی ژورنال کلاب: در نهایت ارزشیابی ژورنال کلاب با هدف ارائه بازخورد به برگزارکنندگان جهت برنامه‌ریزیهای آتی و ارتقاء کیفیت انجام می شود. بهترین راه، استفاده از پرسشنامه جهت آگاهی از میزان رضایت شرکت کنندگان از ژورنال‌کلاب می‌باشد. در مورد دستیاران، درخواست از آنها برای خود ارزیابی در زمینه مهارت‌های مطالعه بالینی، یک راه دیگر بررسی موفقیت ژورنال‌کلاب است. در صورتی که هدف ژورنال کلاب بهبود توان تفکر نقادانه باشد، پاسخ شرکت کنندگان به سؤالاتی در مورد روش تحقیق و ارزیابی آماری نیز می تواند مفید واقع شود.

با دسترسی به اینترنت امروزه میتوانیم از ژورنال کلابهای روی شبکه(online) نیز استفاده نماییم برای نمونه میتوانید به سایت www.journalreview.org مراجعه کنید.

تهیه کننده:

دکتر نادره نادری

ایمونولوژیست

منابع:

1-کتاب آموزش علوم پزشکی ,چالش ها و چشم اندازها

Wikipedia-2